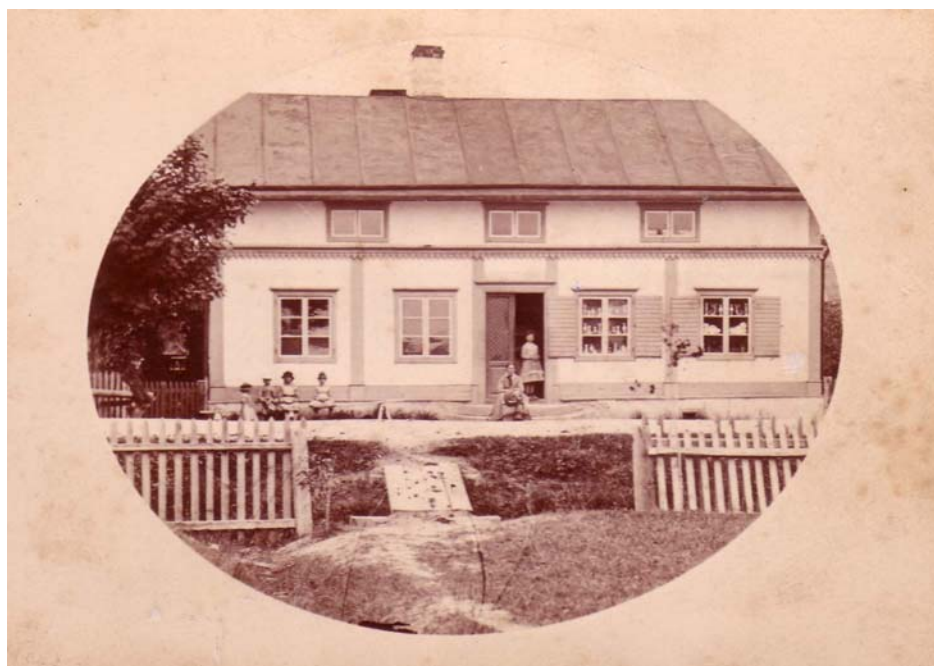

*Hemse samhälle
under 150 år*

*Hemse Hembygdsförening
2008.*

***Bilder och berättelser från
Hemse samhälle
under 150 år***

Boken ingår i den serie skrifter som Hemse Hembygdsföreningen givit ut
Boken är tryckt med bidrag från Kultur och Fritidsnämnden i Gotlands kommun.

Bilderna är från Hembygdsföreningens bildarkiv eller tillhör den som är angiven i samband med bilden. De flesta bilder har föreningen fått i samband med intervjuer. Önskar någon låna eller ta del av materialet kontakta föreningen.

Samtliga texter är, där inget annat anges, skrivna av Folke Jonsson.
Ett stort tack till alla som har hjälpt till att få fram underlag till boken. Stort tack också till dem som har korrekturläst och gett synpunkter på bokens utformning.

Boken är redigerad och tryckt hos Gahnströms Tryckeri & Kopiering, Alva - Hemse.

Presentation.

Hemse Hembygdsförening vill med denna skrift förmedla en bild av Hemse samhälle. Vi har i tidigare häften, 7 stycken, berättat om ytterområdena i Hemse, de fyra byarna, som det ibland står i äldre protokoll. Den här boken vill skildra samhällets utveckling från ett vägshål till ett blomstrande servicecenter för södra Gotland. Vi vill också att boken skall vara en hyllning och ett tack till dem som har byggt upp samhället.

Ett avsnitt, "Protokollen berättar", behandlar det kommunala livet, de kommunala besluten och personerna bakom dessa beslut. Det fanns ett mycket stort samhällsengagemang hos dessa personer och en stark vilja att uträtta något positivt för bygden. Då liksom nu klagade man över att skatterna var för höga och att man måste hålla igen. Det finns och har alltid funnits två olika falanger, de som vill vara aktsamma med de kommunala pengarna och de som vill satsa. Det är tur att det är på det sättet.

Det är många protokoll som gett material till boken. Det är med vördnad jag läst. De första skrivna med en raspig stålpena som doppats i bläckhornet, men med jämn och fin stil och för det mesta välformulerade. Skrivmaskinen gör entré och det är inte alltid så lätt att träffa rätt tangent men de förmedlar viktiga beslut.

"Företag förr och nu" kallar vi ett annat avsnitt där vi försökt hitta alla företag som finns eller funnits i Hemse.

Hemse Köpmannaförening har varit värdefull för samhällets utveckling, handeln har betytt mycket och det var startskottet för Hemse. Föreningen och dess medlemmar presenteras liksom avsnitt ur föreningens protokoll.

Det finns också med ett antal företagspresentationer. Många företag är presenterade i de tidigare skrifterna. Ett av, eller kanske det mesta kända företaget i Hemse, "Bagarns", finns med här. Det är det företag som verkat längst med obruten ägarkedja och i samma fastighet, 102 år. Svahns Järnhandel har funnits i 118 år och Hemse Krut & Pappershandel har 104 år bakom sig, för de båda företagen är dock ägarbilderna brutna.

ICA Högbyhallen kan vi spåra till Wittbergs Lanthandel som öppnade 1864 men även här har ägarbilderna förändrats ett antal gånger. Duses Handelshus eller som det senare hette Duse & Melin AB, började 1854 men upphörde tyvärr 2007 efter 153 års verksamhet.

Detta är litet av Hemsens historia som vi bör känna till.

Historien kan vi inte ändra på, men framtiden kan vi gemensamt utforma.

Hemse våren 2008

Rune Melin
Ordförande i Hemse Hembygdsförening

Folke Jonsson
Ordförande i kulturkommittén